Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 23. studenoga 2026.
(OR. en)

16245/26

EF 306
ECOFIN 1515
DELACT 180
ECB

POPRATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	C(2026) 7883 final
Predmet:	DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) …/... od 10.11.2026. o dopuni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju zahtjevi za središnje druge ugovorne strane u pogledu transparentnosti iznosa nadoknade i alata za simulaciju iznosa nadoknade te zahtjevi za pružatelje usluga poravnanja u pogledu transparentnosti iznosa nadoknade i simulacija iznosa nadoknade

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument C(2026) 7883 final.

Priloženo: C(2026) 7883 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 10.11.2026.
C(2026) 7883 final

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) …/...

od 10.11.2026.

o dopuni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju zahtjevi za središnje druge ugovorne strane u pogledu transparentnosti iznosa nadoknade i alata za simulaciju iznosa nadoknade te zahtjevi za pružatelje usluga poravnanja u pogledu transparentnosti iznosa nadoknade i simulacija iznosa nadoknade

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST DELEGIRANOG AKTA

Uredba (EU) 2024/2987 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenog 2024.[1] (EMIR 3), kojom se mijenja Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012.[2] (EMIR), stupila je na snagu 24. prosinca 2024.

EMIR-om 3 nastoji se, među ostalim, povećati razina transparentnosti u pogledu poziva na uplatu iznosa nadoknade i modela iznosa nadoknade koju središnje druge ugovorne strane osiguravaju svojim članovima sustava poravnanja i koju pružatelji usluga poravnanja (tj. članovi sustava poravnanja i klijenti koji pružaju usluge poravnanja) osiguravaju svojim klijentima. Cilj je da se članovima sustava poravnanja, klijentima i neizravnim klijentima osigura bolja vidljivost i predvidljivost poziva na uplatu iznosa nadoknade, čime bi im se pomoglo da unaprijede svoje strategije upravljanja likvidnošću. Središnje druge ugovorne strane dužne su dostaviti određene informacije i razviti simulacijski alat, a pružatelji usluga poravnanja dužni su dostaviti simulacije.

U skladu s člankom 38. stavkom 10. EMIR-a, kako je umetnut EMIR-om 3, Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) ovlašteno je da u roku od godine dana od stupanja na snagu EMIR-a 3 regulatornim tehničkim standardom dodatno odredi informacije koje se dostavljaju te zahtjeve za simulacije i simulacijski alat povezane s transparentnošću iznosa nadoknade.

ESMA je 2. ožujka 2026. Komisiji dostavila svoje završno izvješće[3].

2. SAVJETOVANJA PRIJE DONOŠENJA AKTA

ESMA je 24. lipnja 2025. objavila dokument za savjetovanje, koji je uključivao nacrt regulatornih tehničkih standarda. Savjetovanje je zaključeno 8. rujna 2025.

Završno izvješće sadržava nacrt regulatornih tehničkih standarda u kojem se dodatno određuju zahtjevi za simulacijski alat iz članka 38. stavka 6., zahtjevi za simulaciju iz članka 38. stavka 7. i zahtjevi za informacije iz članka 38. stavaka 7. i 8. EMIR-a. U završnom izvješću i popratnim regulatornim tehničkim standardima uzete su u obzir povratne informacije koje su dostavila tijela s kojima se savjetovalo. Posebno je uzeta u obzir zaštita prava intelektualnog vlasništva u vezi s modelima inicijalnog iznosa nadoknade središnjih drugih ugovornih strana, razina detaljnosti scenarija obuhvaćenih simulacijskim alatom središnje druge ugovorne strane i način osiguravanja slične razine transparentnosti između središnjih drugih ugovornih strana i članova sustava poravnanja, s jedne strane, te između pružatelja usluga poravnanja i klijenata, s druge strane. Vodeći računa o tim pitanjima, ESMA je uklonila zahtjev da dokumentacija modela središnje druge ugovorne strane treba biti dovoljno sveobuhvatna da se model može replicirati i zahtjev da središnje druge ugovorne strane dostavljaju informacije o izvorima za određivanje cijena i o izvorima podataka. ESMA je uklonila i zahtjev da se za određivanje veličine jamstvenog fonda primjenjuju scenariji tržišnog stresa utvrđeni okvirom za testiranje otpornosti na stres središnje druge ugovorne strane, umjesto toga dajući prednost

---

1 Uredba (EU) 2024/2987 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenog 2024. o izmjeni uredaba (EU) br. 648/2012, (EU) br. 575/2013 i (EU) 2017/1131 u pogledu mjera za ublažavanje prekomjernih izloženosti prema središnjim drugim ugovornim stranama trećih zemalja i poboljšanje učinkovitosti tržišta poravnanja u Uniji; SL L, 2024/2987, 4.12.2024.

2 Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju; SL L 201, 27.7.2012., str. 1.

3 ESMA91-1505572268-4509_Final_Report_on_the_Draft_RTS_on_Margin_Transparency_requirements.pdf

dvama uobičajenim povijesnim scenarijima tržišnog stresa (npr. tržišni stres uzrokovan pandemijom bolesti COVID-19) i trima hipotetskim scenarijima tržišnog stresa. ESMA je primijenila uravnotežen pristup kako bi se osiguralo da klijenti imaju dovoljnu korist od zahtjeva za transparentnost iz teksta prve razine.

U skladu s člankom 38. stavkom 10. EMIR-a nacrt regulatornih tehničkih standarda pripremljen je u suradnji s EBA-om i ESSB-om. ESMA je zatražila i savjet Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala.

3. PRAVNI ELEMENTI DELEGIRANOG AKTA

Ovaj delegirani akt temelji se na nacrtu ESMA-ina prijedloga.

- U poglavlju I. utvrđuju se informacije koje središnje druge ugovorne strane dostavljaju svojim članovima sustava poravnanja:
  - u članku 1. utvrđuju se informacije koje dostavljaju o strukturi i funkcioniranju modela inicijalnog iznosa nadoknade,
  - u članku 2. utvrđuju se informacije koje dostavljaju o ključnim pretpostavkama i ograničenjima modela inicijalnog iznosa nadoknade,
  - u članku 3. utvrđuje se da središnje druge ugovorne strane dostavljaju informacije iz članaka 1. i 2. u dokumentiranom obliku te da informacije moraju biti jasne i sveobuhvatne.
- U poglavlju II. utvrđuju se zahtjevi u pogledu simulacijskog alata središnje druge ugovorne strane:
  - u članku 4. utvrđuju se zahtjevi u pogledu rezultata simulacijskog alata,
  - u članku 5. utvrđuju se povijesni i hipotetski scenariji koji trebaju biti obuhvaćeni simulacijskim alatom.
- U poglavlju III. utvrđuju se informacije koje dostavljaju članovi sustava poravnanja i klijenti koji pružaju usluge poravnanja klijentima:
  - u članku 6. utvrđuje se da su pružatelji usluga poravnanja dužni staviti svojim klijentima na raspolaganje informacije koje su primili o modelu inicijalnog iznosa nadoknade središnje druge ugovorne strane,
  - u članku 7. utvrđuju se informacije koje pružatelji usluga poravnanja moraju dostaviti svojim klijentima o svojim praksama određivanja iznosa nadoknade i zahtjevi u pogledu simulacija koje trebaju dostaviti svojim klijentima.
- Poglavlje IV. sadržava završne odredbe:
  - u članku 8. navodi se da ovaj delegirani akt stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*, dok se zahtjevi koji se odnose na simulacijski alat i simulacije počinju primjenjivati 12 mjeseci kasnije.
- U Prilogu se utvrđuju zahtjevi za scenarije tržišnog stresa za alat središnjih drugih ugovornih strana za simulaciju iznosa nadoknade.

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) …/...

od 10.11.2026.

o dopuni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju zahtjevi za središnje druge ugovorne strane u pogledu transparentnosti iznosa nadoknade i alata za simulaciju iznosa nadoknade te zahtjevi za pružatelje usluga poravnanja u pogledu transparentnosti iznosa nadoknade i simulacija iznosa nadoknade

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju[4], a posebno njezin članak 38. stavak 10. treći podstavak,

budući da:

(1) Uredba (EU) br. 648/2012 izmijenjena je Uredbom (EU) 2024/2987 Europskog parlamenta i Vijeća[5]. Tim su izmjenama, među ostalim, postrožene odredbe o transparentnosti u pogledu iznosa nadoknade koju središnje druge ugovorne strane osiguravaju svojim članovima sustava poravnanja te su u članak 38. Uredbe (EU) br. 648/2012 umetnuti zahtjevi za transparentnost u pogledu iznosa nadoknade koju članovi sustava poravnanja koji pružaju usluge poravnanja i klijenti koji pružaju usluge poravnanja („pružatelji usluga poravnanja”) osiguravaju svojim klijentima.

(2) Informacije koje središnja druga ugovorna strana dostavlja o strukturi i funkcioniranju svojeg modela inicijalnog iznosa nadoknade trebale bi njezinim članovima sustava poravnanja omogućiti temeljito razumijevanje funkcioniranja modela iznosa nadoknade kako bi mogli bolje predvidjeti svoje obveze u pogledu iznosa nadoknade prema središnjoj drugoj ugovornoj strani. Te bi informacije stoga trebale obuhvaćati sve elemente modela inicijalnog iznosa nadoknade. U tom bi kontekstu trebalo smatrati da su elementi modela inicijalnog iznosa nadoknade osnovni iznos nadoknade i svi dodaci tom iznosu. Pritom bi trebalo jasno navesti vrstu modela za određivanje osnovnog iznosa nadoknade, uključujući parametarski model, povijesnu simulaciju ili Monte Carlo simulaciju. Nadalje, trebalo bi navesti pojedinosti o parametrima modela, uključujući razinu pouzdanosti, razdoblje obuhvata podataka i vremenski okvir razdoblja likvidacije, te opisati njihove funkcije. Središnja druga ugovorna strana trebala bi dostaviti i detaljan opis modela, uključujući logičke korake te matematičke i

[4] Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj).

[5] Uredba (EU) 2024/2987 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenog 2024. o izmjeni uredaba (EU) br. 648/2012, (EU) br. 575/2013 i (EU) 2017/1131 u pogledu mjera za ublažavanje prekomjernih izloženosti prema središnjim drugim ugovornim stranama trećih zemalja i poboljšanje učinkovitosti tržišta poravnanja u Uniji (SL L, 2024/2987, 4.12.2024. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2987/oj).

statističke specifikacije. Među informacijama bi trebalo navesti i rizik koji pokrivaju pojedini elementi modela inicijalnog iznosa nadoknade, a ako osnovni iznos nadoknade pokriva druge rizike osim tržišnog, trebalo bi jasno navesti kako su uzeti u obzir ti dodatni rizici. Kad je riječ o dodacima osnovnom iznosu nadoknade, trebalo bi navesti informacije, ako je primjenjivo, o dodacima kojima se pokriva rizik pojedinačnih portfelja, uključujući dodatke za likvidnosni, koncentracijski i povratni rizik, dodacima kojima se pokriva rizik ukupnog učinka svih portfelja člana sustava poravnanja, uključujući dodatak za koncentracijski rizik kojem je izložen jamstveni fond, dodacima koji se odnose na pojedinačni rizik člana sustava poravnanja, uključujući dodatak za kreditni rizik, i drugim dodacima, uključujući zahtjeve za iznos nadoknade koji se odnose na rizik modela ili proizlaze iz korekcije iznosa nadoknade. Osim toga, središnja druga ugovorna strana trebala bi dostaviti informacije o operativnim aranžmanima povezanima s pozivima na uplatu iznosa nadoknade i o postupcima za upravljanje povezanima s preispitivanjem modela inicijalnog iznosa nadoknade koje provodi središnja druga ugovorna strana.

(3) Kako bi članovi sustava poravnanja mogli razumjeti ključne pretpostavke i ograničenja modela inicijalnog iznosa nadoknade središnje druge ugovorne strane, središnja druga ugovorna strana trebala bi im dostaviti opis događaja koji bi mogli dovesti do ništavosti pretpostavki te kvalitativne i kvantitativne informacije o mogućem učinku na zahtjeve za iznos nadoknade, kao i informacije o učinkovitosti modela i ponašanju modela u stresnim tržišnim uvjetima, uključujući barem rezultate retroaktivnog ispitivanja. Središnja druga ugovorna strana također bi trebala dostaviti informacije o postupcima koje će primjenjivati kako bi redovito pratila i prema potrebi revidirala razine svojih iznosa nadoknade u skladu s aktualnim uvjetima na tržištu, vodeći računa o mogućim procikličkim učincima takvih revizija, informacije o uvjetima u kojima bi mogla biti potrebna korekcija modela inicijalnog iznosa nadoknade, među ostalim u slučaju stresnog događaja na tržištu, te informacije o načinu na koji bi se u slučaju korekcije modela iznosa nadoknade aktivirali izvanredni pozivi na uplatu iznosa nadoknade i načinu izračuna tih iznosa. U tom bi kontekstu izvanredne iznose nadoknade trebalo tumačiti kao dodatne iznose nadoknade iz članka 56. Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 153/2013[6].

(4) Središnja druga ugovorna strana trebala bi svojim članovima sustava poravnanja u dokumentiranom obliku dostaviti sve informacije o svojem modelu inicijalnog iznosa nadoknade i opis scenarija obuhvaćenih njezinim alatom za simulaciju iznosa nadoknade, sastavljene na jasan i sveobuhvatan način kako bi članovi sustava poravnanja mogli temeljito razumjeti funkcioniranje modela iznosa nadoknade i biti u toku s najnovijim informacijama. I pružatelji usluga poravnanja trebali bi dostaviti te informacije svojim klijentima.

(5) Kad je riječ o alatu središnje druge ugovorne strane za simulaciju iznosa nadoknade, kako bi član sustava poravnanja mogao razlikovati učinak na inicijalni iznos nadoknade u odnosu na svoje postojeće pozicije i učinak na inicijalni iznos nadoknade u odnosu na nove transakcije u hipotetskom scenariju, u simulacijskom bi se alatu trebala praviti razlika između inicijalnog iznosa nadoknade za postojeće pozicije i iznosa za nove transakcije. Simulacijski alat trebao bi uključivati osnovni iznos nadoknade i dodatke koji se odnose na portfelj čije bi nove transakcije podlijegale

[6] Delegirana uredba Komisije (EU) br. 153/2013 od 19. prosinca 2012. o dopuni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s regulatornim tehničkim standardima o zahtjevima za središnje druge ugovorne strane (SL L 52, 23.2.2013., str. 41., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2013/153/oj).

zahtjevima za iznos nadoknade, koji bi se stoga sustavno zahtijevali od svih članova sustava poravnanja, uključujući dodatak za koncentracijski rizik portfelja. Središnja druga ugovorna strana trebala bi u svojem simulacijskom alatu jasno navesti vrste rizika pokrivene svakim navedenim iznosom. Kako bi se izbjegla svaka sumnja, iznos svakog dodatka trebalo bi navesti zasebno.

(6) Kako bi članovi sustava poravnanja mogli procijeniti i bolje predvidjeti svoje zahtjeve za iznos nadoknade, posebno u stresnim tržišnim uvjetima, potrebno je propisati da središnje druge ugovorne strane trebaju uključiti određene scenarije u svoje alate za simulaciju iznosa nadoknade. Stoga bi, uz scenarij aktualnih uvjeta na tržištu, središnja druga ugovorna strana u svoj alat za simulaciju iznosa nadoknade trebala uključiti tri hipotetska i dva povijesna scenarija tržišnog stresa koje je sama utvrdila. Međutim, kako bi se osigurala minimalna razina usporedivosti, osmišljavanje tih scenarija trebalo bi podlijegati određenim zahtjevima, posebno u pogledu učinka na model inicijalnog iznosa nadoknade. Osim toga, zbog heterogenosti središnjih drugih ugovornih strana one bi trebale razmotriti i mogućnost utvrđivanja i uključivanja dodatnih scenarija tržišnog stresa u svoj simulacijski alat, vodeći računa o svojoj veličini, složenosti, praksama upravljanja rizicima, strukturi članstva i značajkama proizvoda koje poravnavaju.

(7) Pružatelji usluga poravnanja mogu primjenjivati različite metodologije za izračun iznosa nadoknade koji se zahtijevaju od njihovih klijenata za transakcije čije poravnanje obavlja središnja druga ugovorna strana. Neki pružatelji usluga poravnanja primjenjuju model iznosa nadoknade središnje druge ugovorne strane bez dodatnih iznosa nadoknade. Neki pružatelji usluga poravnanja primjenjuju model iznosa nadoknade središnje druge ugovorne strane, ali i zahtijevaju dodatne iznose nadoknade, primjerice upotrebom vlastitih multiplikatora, koeficijenata ili dodataka kako bi se uzeo u obzir rizik druge ugovorne strane ili kreditni rizik ili izračunom iznosa nadoknade za klijente na pojedinačnoj ili bruto osnovi u usporedbi s izračunom neto osnove. Neki pružatelji usluga poravnanja umjesto modela iznosa nadoknade središnje druge ugovorne strane primjenjuju vlastite modele. Stoga je te razlike potrebno uzeti u obzir pri utvrđivanju zahtjeva za transparentnost iznosa nadoknade za pružatelje usluga poravnanja kako bi svi klijenti mogli imati jednake koristi od tih zahtjeva i kako bi im se dale jednake mogućnosti da se upoznaju s likvidnosnim zahtjevima i budu pripravni za moguće buduće pozive na uplatu iznosa nadoknade, neovisno o tome koju metodologiju primjenjuje njihov pružatelj usluga poravnanja. Područje primjene zahtjeva za transparentnost iznosa nadoknade za pružatelje usluga poravnanja ograničeno je na transakcije s klijentima čije poravnanje obavlja središnja druga ugovorna strana.

(8) Kako bi klijenti razumjeli operativne aranžmane povezane s iznosom nadoknade, svi pružatelji usluga poravnanja trebali bi biti obvezni svojim klijentima dostaviti informacije o operativnim aranžmanima za naplatu iznosa nadoknade, uključujući rokove za odgovor na pozive za uplatu iznosa nadoknade, rokove za davanje kolaterala, raspored naplate kolaterala, pragove koji bi mogli aktivirati pozive na uplatu iznosa nadoknade (ako je primjenjivo), ograničenja izloženosti (ako je primjenjivo) te rokove za povrat viška kolaterala.

(9) Pružatelj usluga poravnanja trebao bi svojim klijentima dostaviti simulacije iznosa nadoknade koje su za njih relevantne. Relevantnost tih simulacija ovisit će o modelu iznosa nadoknade koji pružatelj usluga poravnanja primjenjuje za izračun iznosa nadoknade koje će pružatelj usluga poravnanja zahtijevati od klijenta. U tom pogledu pružatelj usluga poravnanja može primjenjivati model iznosa nadoknade središnje

druge ugovorne strane i ne zahtijevati dodatne iznose nadoknade, primjenjivati model iznosa nadoknade središnje druge ugovorne strane i od klijenta zahtijevati dodatne iznose nadoknade ili primjenjivati različit model iznosa nadoknade od onog koji primjenjuje središnja druga ugovorna strana.

(10) Pružatelj usluga poravnanja koji primjenjuje model iznosa nadoknade središnje druge ugovorne strane i ne zahtijeva dodatne iznose nadoknade trebao bi svojem klijentu dostaviti simulacije iznosa nadoknade u kojima se navodi inicijalni iznos nadoknade koji se zahtijeva za svaku središnju drugu ugovornu stranu.

(11) Pružatelj usluga poravnanja koji primjenjuje model iznosa nadoknade središnje druge ugovorne strane i od klijenta zahtijeva dodatne iznose nadoknade trebao bi klijentu dostaviti informacije o razlozima i opsegu tih odstupanja kako bi taj klijent razumio na koji se način iznosi nadoknade koje zahtijeva njegov pružatelj usluga poravnanja razlikuju od iznosa nadoknade koje zahtijeva središnja druga ugovorna strana. Taj pružatelj usluga poravnanja trebao bi svojem klijentu dostaviti i informacije o rizicima koje pokriva svaka vrsta dodatnog iznosa nadoknade i detaljan opis načina izračuna tog rizika, među ostalim u stresnim tržišnim uvjetima, i informacije o postupcima za preispitivanje izračuna dodatnih zahtjeva za iznos nadoknade, uključujući rok za prethodnu obavijest. Osim toga, taj pružatelj usluga poravnanja trebao bi svojem klijentu dostaviti simulacije iznosa nadoknade u kojima se za svaku središnju drugu ugovornu stranu pravi razlika između inicijalnog iznosa nadoknade koji se zahtijeva u okviru primjene modela iznosa nadoknade središnje druge ugovorne strane i svih dodatnih iznosa nadoknade koje zahtijeva pružatelj usluga poravnanja, kao i između svih vrsta dodatnih iznosa nadoknade koje zahtijeva pružatelj usluga poravnanja, kako bi klijent mogao lako uočiti odstupanja i razlike između iznosa nadoknade koje zahtijeva središnja druga ugovorna strana i iznosa nadoknade koje naplaćuje pružatelj usluga poravnanja.

(12) Pružatelj usluga poravnanja koji primjenjuje različit model iznosa nadoknade od onog koji primjenjuje središnja druga ugovorna strana trebao bi klijentu na kojeg primjenjuje svoj model iznosa nadoknade dostaviti informacije o razlozima i opsegu odstupanja iznosa nadoknade kako bi taj klijent razumio na koji se način iznosi nadoknade koje zahtijeva njegov pružatelj usluga poravnanja razlikuju od iznosa nadoknade koje zahtijeva središnja druga ugovorna strana. Taj pružatelj usluga poravnanja trebao bi svojem klijentu dostaviti i informacije o ključnim elementima strukture i ograničenjima svojeg modela, uključujući informacije o riziku koji pokrivaju pojedini elementi modela iznosa nadoknade (tj. osnovni iznos nadoknade i svi dodaci) i izračunu rizika, među ostalim u stresnim tržišnim uvjetima, vrsti modela primijenjenog za osnovni iznos nadoknade, parametrima modela, kao što su interval pouzdanosti, razdoblja obuhvata podataka i vremenski okvir razdoblja obuhvata podataka, s opisom njihovih funkcija, i postupcima za preispitivanje metodologije izračuna iznosa nadoknade, uključujući rok za prethodnu obavijest. Osim toga, taj pružatelj usluga poravnanja trebao bi svojem klijentu dostaviti simulacije iznosa nadoknade u kojima se pravi razlika između inicijalnih iznosa nadoknade koji se zahtijevaju za svaku središnju drugu ugovornu stranu u okviru primjene modela iznosa nadoknade središnje druge ugovorne strane i iznosa koji zahtijeva pružatelj usluga poravnanja te iznosa osnovnog iznosa nadoknade i iznosa svih dodataka predviđenih modelom koji primjenjuje pružatelj usluga poravnanja. Kako bi se izbjegla svaka sumnja, iznos svakog dodatka trebalo bi navesti zasebno.

(13) Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje, potrebno je utvrditi i koliko bi često pružatelji usluga poravnanja trebali svojim klijentima dostavljati informacije o iznosu

nadoknade i simulacije iznosa nadoknade. Stoga bi pružatelj usluga poravnanja odgovarajuće informacije o iznosu nadoknade trebao dostaviti klijentima pri uključivanju novih klijenata i u slučaju da se te informacije bitno promijene. Nadalje, pružatelj usluga poravnanja trebao bi simulacije iznosa naknade dostaviti klijentima pri uključivanju novih klijenata, a potom i na zahtjev klijenta.

(14) Kako bi klijenti mogli procijeniti i bolje predvidjeti svoje zahtjeve za iznos nadoknade, posebno u stresnim tržišnim uvjetima, potrebno je propisati da pružatelji usluga poravnanja uključe određene scenarije u simulacije iznosa nadoknade. Stoga bi, uz scenarij aktualnih tržišnih uvjeta, svi pružatelji usluga poravnanja u svoje simulacije iznosa nadoknade trebali uključiti najmanje tri hipotetska i dva povijesna scenarija tržišnog stresa. U tom pogledu od pružatelja usluga poravnanja ne bi trebalo zahtijevati da scenarije prilagode pojedinačnoj situaciji svakog klijenta, već mogu primijeniti iste scenarije koje je središnja druga ugovorna strana primijenila u svojem alatu za simulaciju iznosa nadoknade. Međutim, simulacije iznosa nadoknade koje dostavljaju pružatelji usluga poravnanja ne bi trebalo tumačiti kao interaktivne simulacijske alate jer bi takav zahtjev bio nerazmjeran. Umjesto toga, od pružatelja usluga poravnanja očekuje se da svojim klijentima dostave barem različite iznose nadoknade koji bi se zahtijevali od klijenata u različitim scenarijima.

(15) Središnjim drugim ugovornim stranama trebalo bi dati dovoljno vremena da uvedu potrebne izmjene postojećih simulacijskih alata kako bi ispunile nove zahtjeve koji se primjenjuju na te alate. Slično tome, pružateljima usluga poravnanja trebalo bi dati dovoljno vremena za ispunjavanje zahtjeva povezanih sa simulacijama koje su dužni dostaviti svojim klijentima. Stoga bi trebalo odgoditi datum početka primjene odgovarajućih odredaba ove Uredbe.

(16) Ova Uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koji je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) dostavilo Komisiji.

(17) ESMA je izradila nacrt regulatornih tehničkih standarda nakon savjetovanja s Europskim nadzornim tijelom za bankarstvo i Europskim sustavom središnjih banaka. ESMA je provela otvoreno javno savjetovanje o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analizirala je potencijalne povezane troškove i koristi te zatražila savjet Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane u skladu s člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća[7],

[7] Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenog 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1095/oj).

DONIJELA JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

INFORMACIJE KOJE SREDIŠNJA DRUGA UGOVORNA STRANA DOSTAVLJA SVOJIM ČLANOVIMA SUSTAVA PORAVNANJA

Članak 1.

Struktura i funkcioniranje modela inicijalnog iznosa nadoknade

Središnja druga ugovorna strana svojim članovima sustava poravnanja dostavlja informacije o strukturi i funkcioniranju svojeg modela inicijalnog iznosa nadoknade. Te informacije obuhvaćaju sve elemente modela inicijalnog iznosa nadoknade, uključujući sve sljedeće:

(a) rizik koji pokrivaju pojedini elementi modela inicijalnog iznosa nadoknade;

(b) vrstu modela primijenjenog za osnovni iznos nadoknade,

(c) metodologiju za izračun iznosa nadoknade, uključujući logičke korake te matematičke i statističke specifikacije;

(d) parametre modela, uključujući interval pouzdanosti, razdoblja obuhvata podataka i vremenski okvir razdoblja likvidacije, s opisom njihovih funkcija;

(e) operativne aranžmane za naplatu iznosa nadoknade, uključujući rokove za odgovor na pozive za uplatu iznosa nadoknade, rokove za davanje kolaterala, raspored naplate kolaterala, pragove koji bi mogli aktivirati pozive na uplatu iznosa nadoknade (ako je primjenjivo), ograničenja izloženosti (ako je primjenjivo) i operativne aranžmane za povrat viška kolaterala;

(f) postupke za upravljanje povezane s preispitivanjem modela inicijalnog iznosa nadoknade središnje druge ugovorne strane, sudjelovanje članova sustava poravnanja u postupku upravljanja i rok za prethodnu obavijest.

Članak 2.

Ključne pretpostavke i ograničenja modela inicijalnog iznosa nadoknade

1. Središnja druga ugovorna strana svojim članovima sustava poravnanja dostavlja popis ključnih pretpostavki i ograničenja modela inicijalnog iznosa nadoknade, uključujući opis događaja koji bi mogli dovesti do ništavosti pretpostavki te kvalitativne i kvantitativne informacije o mogućem učinku na zahtjeve za iznos nadoknade.

2. Središnja druga ugovorna strana svojim članovima sustava poravnanja dostavlja kvalitativne i kvantitativne informacije o učinkovitosti svojeg modela inicijalnog iznosa nadoknade i o ponašanju tog modela u stresnim tržišnim uvjetima. Te informacije uključuju rezultate retroaktivnog ispitivanja dostavljene u skladu s člankom 49. stavkom 5. Delegirane uredbe (EU) br. 153/2013.

3. Uz informacije iz stavaka 1. i 2. središnja druga ugovorna strana svojim članovima sustava poravnanja dostavlja i informacije o sljedećem:

(a) postupcima za praćenje i reviziju razine njezinih iznosa nadoknade u skladu s aktualnim uvjetima na tržištu;

(b) uvjetima u kojima bi mogla biti potrebna korekcija modela inicijalnog iznosa nadoknade, među ostalim u slučaju stresnog događaja na tržištu;

(c) načinu izračuna i aktiviranja poziva na uplatu iznosa nadoknade u skladu s člankom 56. Delegirane uredbe (EU) br. 153/2013.

Članak 3.
Informacije o modelu

Središnja druga ugovorna strana svojim članovima sustava poravnanja u dokumentiranom obliku dostavlja sve informacije iz članaka 1. i 2. te članka 5. stavka 3. ove Uredbe. Informacije moraju:

(a) biti jasne i sveobuhvatne;

(b) omogućivati članu sustava poravnanja temeljito razumijevanje načina funkcioniranja modela iznosa nadoknade;

(c) biti ažurirane.

POGLAVLJE II.
SIMULACIJSKI ALAT SREDIŠNJE DRUGE UGOVORNE STRANE

Članak 4.
Rezultati simulacijskog alata

1. U simulacijskom alatu koji središnja druga ugovorna strana stavlja na raspolaganje svojim članovima sustava poravnanja navode se osnovni iznos nadoknade i iznosi svih dodataka osnovnom iznosu nadoknade koji se odnose na portfelj te se jasno navode vrste rizika pokrivene svakim iznosom.

2. Rezultati simulacijskog alata moraju biti dostupni za dodatne transakcije povezane s postojećim ili hipotetskim portfeljima člana sustava poravnanja koji koristi alat. U rezultatima simulacijskog alata pravi se razlika između traženog inicijalnog iznosa nadoknade za postojeće transakcije koje je član sustava poravnanja već poravnao i dodatnog inicijalnog iznosa nadoknade koji središnja druga ugovorna strana zahtijeva nakon poravnanja novih transakcija.

Članak 5.
Scenariji obuhvaćeni simulacijskim alatom

1. Simulacijski alat koji središnja druga ugovorna strana stavlja na raspolaganje mora njezinim članovima sustava poravnanja omogućiti da procijene svoje zahtjeve za inicijalni iznos nadoknade za svaki od sljedećih scenarija:

(a) aktualni uvjeti na tržištu na temelju ulaznih podataka koji se upotrebljavaju u modelu inicijalnog iznosa nadoknade za posljednji poziv na uplatu inicijalnog iznosa nadoknade na kraju dana;

(b) tri hipotetska i dva povijesna scenarija tržišnog stresa koje je utvrdila središnja druga ugovorna strana i koji ispunjavaju zahtjeve iz Priloga.

2. Središnja druga ugovorna strana može utvrditi i uključiti u svoj simulacijski alat dodatne scenarije tržišnog stresa, uzimajući u obzir sve sljedeće:

(a) veličinu središnje druge ugovorne strane;

(b) složenost središnje druge ugovorne strane;

(c) prakse upravljanja rizicima središnje druge ugovorne strane;

(d) strukturu članstva središnje druge ugovorne strane;

(e) značajke proizvoda koje poravnava središnja druga ugovorna strana.

3. Središnja druga ugovorna strana svojim članovima sustava poravnanja dostavlja jasan opis scenarija iz stavaka 1. i 2.

POGLAVLJE III.
INFORMACIJE KOJE DOSTAVLJAJU ČLANOVI SUSTAVA PORAVNANJA I KLIJENTI KOJI PRUŽAJU USLUGE PORAVNANJA KLIJENTIMA

Članak 6.

Model inicijalnog iznosa nadoknade središnje druge ugovorne strane

1. Članovi sustava poravnanja koji pružaju usluge poravnanja i klijenti koji pružaju usluge poravnanja (zajedno „pružatelji usluga poravnanja”) stavljaju svojim klijentima na raspolaganje informacije iz članka 3. u neizmijenjenom i cjelovitom obliku.

2. Odstupajući od stavka 1., pružatelji usluga poravnanja nisu obvezni staviti na raspolaganje informacije iz članka 3. ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:

(a) središnja druga ugovorna strana javno je objavila te informacije i obavijestila klijenta da su dostupne i kako im pristupiti;

(b) središnja druga ugovorna strana te informacije dostavlja izravno klijentima.

3. Središnje druge ugovorne strane ne smiju sprečavati pružatelje usluga poravnanja da svojim klijentima dostave informacije iz članka 3.

Članak 7.

Informacije o iznosu nadoknade i simulacije iznosa nadoknade koje dostavljaju pružatelji usluga poravnanja

1. Pružatelji usluga poravnanja svojim klijentima dostavljaju informacije o situacijama i uvjetima koji mogu aktivirati pozive na uplatu iznosa nadoknade te o postupcima za utvrđivanje iznosa nadoknade koji klijenti trebaju uplatiti. Te informacije uključuju sve relevantne informacije o operativnim aranžmanima za povrat viška kolaterala i naplatu iznosa nadoknade te o modelu iznosa nadoknade koji primjenjuje pružatelj usluga poravnanja, kako su navedene u stavcima od 2. do 5.

2. Pružatelj usluga poravnanja svojim klijentima dostavlja informacije o operativnim aranžmanima za povrat viška kolaterala i naplatu svih iznosa nadoknade, uključujući sve sljedeće:

(a) rokove za odgovor na pozive na uplatu iznosa nadoknade;

(b) rokove za davanje kolaterala;

(c) raspored naplate kolaterala;

(d) pragove koji bi mogli aktivirati pozive na uplatu iznosa nadoknade (ako je primjenjivo);

(e) ograničenja izloženosti (ako je primjenjivo).

3. Ako pružatelj usluga poravnanja primjenjuje model iznosa nadoknade središnje druge ugovorne strane i od svojih klijenata ne zahtijeva dodatne iznose nadoknade, pružatelj usluga poravnanja uz informacije iz stavka 2. klijentima dostavlja simulacije iznosa nadoknade za scenarije iz stavka 8., navodeći traženi inicijalni iznos nadoknade za svaku središnju drugu ugovornu stranu.

4. Ako pružatelj usluga poravnanja primjenjuje model iznosa nadoknade središnje druge ugovorne strane i od svojih klijenata zahtijeva dodatne iznose nadoknade, pružatelj usluga poravnanja uz informacije iz stavka 2. klijentima dostavlja sljedeće:

(a) informacije o riziku koji pokriva svaka vrsta dodatnog iznosa nadoknade i detaljan opis načina izračuna tog rizika, među ostalim u stresnim tržišnim uvjetima;

(b) informacije o postupcima za preispitivanje izračuna dodatnog iznosa nadoknade koji zahtijeva pružatelj usluga poravnanja i rok za prethodnu obavijest;

(c) informacije o razlozima i opsegu odstupanja iznosa nadoknade koje pružatelj usluga poravnanja primjenjuje u odnosu na svoje klijente u usporedbi s iznosima nadoknade koje zahtijeva središnja druga ugovorna strana;

(d) simulacije iznosa nadoknade, za scenarije iz stavka 8., u kojima se za svaku središnju drugu ugovornu stranu pravi razlika između sljedećeg:

i. inicijalnog iznosa nadoknade koji se zahtijeva u okviru primjene modela iznosa nadoknade središnje druge ugovorne strane i dodatnog iznosa nadoknade koji zahtijeva pružatelj usluga poravnanja u vezi s portfeljem čije transakcije podliježu zahtjevima za iznos nadoknade;

ii. svih vrsta dodatnih iznosa nadoknade koje zahtijeva pružatelj usluga poravnanja.

5. Ako pružatelj usluga poravnanja primjenjuje različit model iznosa nadoknade od onog koji primjenjuje središnja druga ugovorna strana, pružatelj usluga poravnanja uz informacije iz stavka 2. klijentima na koje primjenjuje svoj model iznosa nadoknade dostavlja sve sljedeće:

(a) informacije o ključnim elementima strukture i ograničenjima modela iznosa nadoknade, uključujući sve sljedeće elemente:

i. rizik koji pokrivaju pojedini elementi modela iznosa nadoknade i detaljan opis načina izračuna tog rizika, među ostalim u stresnim tržišnim uvjetima;

ii. vrstu modela primijenjenog za osnovni iznos nadoknade,

iii. parametre modela, uključujući interval pouzdanosti, razdoblja obuhvata podataka i vremenski okvir razdoblja likvidacije, s opisom njihovih funkcija;

iv. postupke za preispitivanje metodologije za izračun iznosa nadoknade i rok za prethodnu obavijest;

(b) informacije o razlozima i opsegu odstupanja iznosa nadoknade koje pružatelj usluga poravnanja primjenjuje u odnosu na svoje klijente u usporedbi s iznosima nadoknade koje zahtijeva središnja druga ugovorna strana;

(c) simulacije iznosa nadoknade, za scenarije iz stavka 8., u kojima se pravi razlika između sljedećeg:

i. inicijalnih iznosa nadoknade koji se zahtijevaju za svaku središnju drugu ugovornu stranu u okviru primjene modela iznosa nadoknade središnje druge ugovorne strane i iznosa nadoknade koji zahtijeva pružatelj usluga poravnanja u vezi s portfeljem čije transakcije podliježu zahtjevima za iznos nadoknade;

ii. osnovnog iznosa nadoknade i iznosa svih dodataka osnovnom iznosu nadoknade u okviru modela koji primjenjuje pružatelj usluga poravnanja, koji se odnose na portfelj čije transakcije podliježu zahtjevima za iznos nadoknade.

6. Pružatelj usluga poravnanja dostavlja informacije iz stavka 2. i, prema potrebi, stavaka 4. i 5. barem u sljedećim slučajevima:

(a) pri uključivanju novih klijenta;

(b) u slučaju bitnih promjena informacija.

7. Pružatelj usluga poravnanja dostavlja simulaciju iznosa nadoknade iz stavka 3., stavka 4. točke (d) i stavka 5. točke (c) ako je ta simulacija relevantna za njegove klijente barem u sljedećim slučajevima:

(a) pri uključivanju novih klijenta;

(b) na zahtjev klijenta.

8. Pružatelj usluga poravnanja dostavlja simulaciju iznosa nadoknade iz stavka 3., stavka 4. točke (d) i stavka 5. točke (c) ako je ta informacija relevantna za njegove klijente za svaki od sljedećih scenarija:

(a) aktualni uvjeti na tržištu na temelju ulaznih podataka koji se upotrebljavaju u modelu inicijalnog iznosa nadoknade za posljednji poziv na uplatu inicijalnog iznosa nadoknade na kraju dana;

(b) tri hipotetska i dva povijesna scenarija tržišnog stresa.

Pružatelj usluga poravnanja može primjenjivati scenarije obuhvaćene simulacijskim alatom središnje druge ugovorne strane iz članka 5.

POGLAVLJE IV.
ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 8.
Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članci 4. i 5., članak 7. stavak 3., članak 7. stavak 4. točka (d), članak 7. stavak 5. točka (c) i članak 7. stavci 7. i 8. primjenjuju se od … [Ured za publikacije: unijeti datum = 12 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe].

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 10.11.2026.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN